

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
Кафедра теорії та методики музичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора закладу / Заступник декана факультету

Заступник О. В.

« 02 » В. 2022 р

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МУЗИЧНО-ТЕОРЕТИЧНА ПІДГОТОВКА
(ГАРМОНІЯ)

підготовки бакалавра
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність 014 Середня освіта
спеціалізації Музичне мистецтво

2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Музично-теоретична підготовка (Гармонія)» для спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Мова навчання - українська

Розробники: Верещагіна-Білявська Олена Євгенівна, кандидат мистецтвознавства, доцент

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії та методики музичного виховання

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2022 року

Завідувач кафедри С. Іскра

Іскра С.І.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язкова		
Модулів 4	Спеціальність: 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	Рік підготовки		
Змістових модулів 2		1-й – 2-й	-	
Індивідуальне науково-дослідне не передбачено		Семестр		
Загальна кількість годин – 120		2-й	3-й	
		Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Практичні		
		42 год.	28 год.	
		Семінарські		
		Самостійна робота		
		32 год	18 год.	
		Індивідуальні заняття:		
		Вид контролю:		
			залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%): для денної форми навчання – 47 / 53(%).

Передумови для вивчення дисципліни: знання музичної грамоти, орієнтація у ладотональних функціях, наявність базових навичок музикування, знання музичної термінології.

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета: розкриття виражального і формотворчого значення гармонії у художньому змісті музичних творів; формування і вдосконалення внутрішнього гармонічного слуху студентів; виховання почуття музичної логіки та вміння висловити музичну думку у мальовничих гармонічних звучаннях; розвиток образного та науково-понятійного мислення.

2.2. Завдання: вивчення основних гармонічних закономірностей; виховання смаку до природного голосоведіння у гармонізації даного голосу; формування практичних навичок писемного викладення і виконання на фортепіано нескладних побудов гармонічного складу; розвиток музичного слуху та навичок гармонічного аналізу.

2.3. Компетентності. 2.3.1. Загальні компетентності

- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

- Здатність працювати в команді.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

2.3.2. Фахові компетентності

- Здатність розкривати системно-структурні зв'язки музикознавчих, музично-педагогічних, культурологічних, частково-методичних понять.
- Здатність застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження для підвищення ефективності мистецько-педагогічної діяльності.
- Здатність відчувати і демонструвати емоційну чутливість, рефлексію, ціннісне ставлення до музичних творів, здійснювати активне сприймання, запам'ятовування, збереження, відтворення і художньо-педагогічне тлумачення змісту і смислу творів мистецтва.
- Уміння свідомо обирати шляхи вирішення непередбачуваних проблем у професійній діяльності.

2.4. Програмні результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення навчальної дисципліни студент продемонструвати наступні **знання**:

- Знає сучасні теоретичні основи музичної педагогіки, педагогіки мистецтва, теорії художньої культури.
- Дотримується системи духовних, професійнопедагогічних, етико-естетичних, мистецьких цінностей у навчально-виховній та організаційній діяльності вчителя мистецтва, музичного мистецтва.
- Інтегрує і розрізняє знання про зміст методичного інструментарію музично-педагогічної діяльності вчителя мистецтва, вчителя музичного мистецтва, пояснює суть засобів і методів активізації мистецько-творчого розвитку учнів, виховання художньо обдарованої особистості.
- Демонструє критичне ставлення до світоглядних теорій у процесі розв'язання соціальних і мистецько-професійних завдань.
- теоретичні поняття (гармонія, акорд, каденція, форма періоду тощо); гармонічні засоби (тризвуки і септакорди головних та побічних ступенів, їх обернення, хроматичні і альтеровані акорди); закономірності голосоведіння; функціональні групи акордів і логіку їх гармонічних зв'язків.

Уміння:

- Володіє сукупністю гностичних, проектувальних, комунікативних, організаторських умінь.
- Виявляє здатність до само актуалізації, саморозвитку та самокорекції у процесі мистецької й музично-педагогічної діяльності.
- Володіє елементами логічного і образного мислення, здатний до аналізу, виділення головного і синтезу в навчально-виховній та організаційній діяльності вчителя музичного мистецтва.
- Має навички знаходження, обробки та аналізу інформації з різних джерел (передусім – за допомогою цифрових технологій)
- Гармонізувати мелодію в формі періоду, використовуючи всі вивчені гармонічні засоби.
- Виконувати за фортепіано нескладні акордові послідовності.
- Пояснювати гармонічну структуру невеликого музичного твору чи уривка.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Акорди основних ступенів

Тема 1. Тризвуки. Чотириголосний склад акорду. Подвоєння, мелодичне положення, розташування тризвуків. Функціональна система головних тризвуків. Сумісний рух голосів. Співвідношення акордів, спільні звуки. Сполучення тризвуків з плавним голосоведенням та зі стрибками терцієвих тонів. Гармонізація мелодії і басового голосу. Зміна функцій у гармонізації, вибір функцій. Порядок гармонізації. Компонування мелодії за заданим басом. порядок вирішення задачі на заданий бас. Самостійний ритм мелодії як умова її виразності. Спрямованість мелодії (підйоми, спади, кульмінація).

Тема 2. Секстакорди. Подвоєння, розташування, застосування. Заборонені прийоми голосоведіння (паралельні унісони, октави, квінти, приховані октави і квінти; протилежні октави і квінти; рух всіх голосів в одному напрямі). Плавне поєднання секстакордів з тризвуками. Умови застосування стрибків. Сполучення двох секстакордів. Особливості мінору. Застосування секстакордів у гармонізації мелодії.

Тема 3. Квартсекстакорди. Кадансовий квартсекстакорд. Його значення в каденції. Біфункціональність K^6_4 . Подвоєння, метро-ритмічні умови застосування. Сполучення з попередніми і наступними гармоніями. Переміщення. Умови застосування і функціональність прохідних і допоміжних квартсекстакордів. Подвоєння, голосоведіння. Гармонізація мелодій із застосуванням кварт секстакордів

Тема 4. Домінантсептакорд і його обернення

Біфункціональність D_7 . Використання основного D_7 . Приготування його субдомінантовою гармонією. Прийоми приготовленої септими. Септими прохідні і узяті стрибком. Обернення D_7 . Розв'язання повного і неповного D_7 у тоніку. Протилежні і паралельні октави у заключних каденціях.

Тема 5. Тризвуки і секстакорди побічних ступенів

Тризвук та секстакорд II ступеня як типові акорди субдомінантової групи (II_6 – «субдомінанта з секстою»). Подвоєння у II_6 , його акордова підготовка. Сполучення секстакорду і тризвуку II ступеня з доміантовими, тонічними гармоніями, K^6_4 . Прохідна тоніка в оточенні тризвуку і секстакорду II ступеня. Тризвук VI ступеня. Поняття медіанти. Акорд VI ступеня як представник послабленої субдомінантової функції. Перерваний зворот $D-VI$ як різновид еліпсису. Тризвук VI ступеня після D_7 . Перервана каденція та її значення. VI_6 як тоніка з секстою в мажорі і в мінорі. Тризвук та секстакорд III ступеня. Функціональні зв'язки цих акордів з іншими акордами тональності. Гармонізація низхідного іонійського тетракорду в мажорі і низхідного фрігійського звороту в мінорі. III_6 як доміанта з секстою. D_7 з секстою. VII_6 . Подвоєння, застосування у певних мелодичних зворотах.

Тема 6. Септакорди і нонакорди

II_7 та його обернення – яскраві представники дисонуючої субдомінанти. Приготування II_7 та його обернень; розв'язання в тоніку; перехід у відповідні акорди дисонуючої доміанти. Розв'язання в K^6_4 . Прохідні та допоміжні звороти з участю II_7 та його обернень. VII_7 та його обернення в натуральному і гармонічному мажорі та мінорі. Біфункціональність VII_7 . Акордове оточення. Розв'язання у тонічні акорди. Субдомінантові властивості VII^4_3 . Плагальні звороти з участю VII_7 . Перехід у дисонуючі акорди доміанти. Прохідні звороти в оточенні VII_7 і його обернень.

D_9 як подальше ускладнення дисонуючої доміантової гармонії. Правило гарного звучання D_9 . Приготування, розв'язання в тоніку повного і неповного D_9 . Застосування D_9 у заключних каденціях. II_9 – застосування, розв'язання у D_7 і D_9 .

Тема 7. Мелодична фігурація. Фактура і komponування акомпанементу

Прийоми, види і загальна властивість мелодичної фігурації. Гармонічна роль неакордових звуків, метричні і ритмічні умови їх вживання. Голосоведіння, норми подвоєння. Прихо-

вані і паралельні квінти і октави. Фактура як комплекс музично-виразних засобів у музично-му творі. Основні компоненти музичної фактури. Типи музичних складів. гомофонно-гармонічний склад як основний у створенні фактури акомпанементу. Гармонічна і ритмічна фігурація. маршовий, вальсовий і романсовий акомпанементи.

Змістовий модуль 2. Хроматичні акорди

Тема 8. Подвійна домінанта. Відхилення у тональності I ступеня споріднення

Види DD (DD і DDVII). Акорди DD в каденції, їх приготування і розв'язання в K^6_4 і D. Акорди DD поза каденцією, їх перехід у D, T^6_4 , дисонуючі акорди D, VII₇ і II₇ (з низькою квінтою). Альтерація акордів DD, розв'язання у K^6_4 і прохідний T^6_4 . Акорди зі збільшеною секстою як найбільш вживані у каденціях композиторами класичної школи.

Типи тональних співвідношень. Некаденційне модулювання як засіб розвитку гармонічного мислення. Голосоведіння, метро-ритмічні умови. Перечення. Відхилення через V₇ і VII₇. Тональний план класичного періоду. Хроматичні секвенції.

Тема 9. Ладова альтерація. Модуляція

Альтерація акордів домінантової групи як спосіб загострення основних ладових тяжінь. Домінантові гармонії з низькою, високою і розщепленою квінтою мажорі; з низькими квінтою і терцією в мінорі. Особливості розв'язання альтерованих домінант. Перехід альтерованих акордів VII ступеня у відповідні альтеровані акорди D₇. Акорди мінорної s і II₇ з низькою квінтою в мажорі. Підвищення II ступеня в акордах дисонуючої S в мажорі. Пониження II ступеня і акорди неаполітанської S, сполучення їх з тонічними і домінантовими акордами.

Модулювання в кінці періоду чи речення і його значення у формотворенні. Сутність процесу модуляції. спільний і модулюючий акорди. Рух від спільного акорду в новій тональності, що відповідає типовим формулам гармонічних послідовностей. Каденційне модулювання в тональності домінантової групи як найбільш типове явище у творчості композиторів-класиків і романтиків. Модулювання в субдомінанту як менш розповсюджений засіб у музичній практиці. Модулюючі секвенції: будова ланки, переміщення мотиву, застосування.

Тема 10. Органні пункти. Мажоро-мінорні системи

Органні пункти як ладово-централізуючий засіб у композиції. Види органних пунктів, їх роль і місце в музичній формі. Подвійний і фігурований органний пункт. Визначення акордів за наявності органного пункту. Мажоро-мінорні системи, їх виникнення у творчості композиторів романтичної школи. Поступова поява акордів однойменної і паралельної тональності замість звичних акордів мажору і мінору. Тризвуки VI і III ступенів у мажорі, мажорної субдомінанти і VI високого ступеня в мінорі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пз	лз	інд	с.р.с		лк	пз	лз	інд	с.р.с
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Акорди основних і побічних ступенів												
Тема 1. Тризвуки			2			4						
Тема 2. Секстакорди			6			4						
Тема 3. Квартсекстакорди			6			4						
Тема 4. Домінантсептакорд і його обер-			8			4						

нення													
Тема 5. Тризвуки і сектакорди побічних ступенів			8			4							
Тема 6. Септакорди і нонакорди			8			6							
Тема 7. Мелодична фігурація. Фактура і компонування акомпанементу			8			6							
Змістовий модуль 2.Хроматичні акорди													
Тема 8. Подвійна домінанта. Відхилення у тональності I ступеня споріднення			8			6							
Тема 9. Ладова альтерація. Модуляція			10			6							
Тема 10. Органні пункти. Мажоро-мінорні системи			6			6							
Усього годин	120		70			50							

5.Теми семінарських занять (навчальним планом не передбачені)

6.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		стац.	заочн.
1	Тризвуки	2	
2	Сектакорди	6	
3	Квартсектакорди	6	
4	Домінантсептакорд і його обернення	8	
5	Тризвуки і сектакорди побічних ступенів	8	
6	Септакорди і нонакорди побічних ступенів	8	
7	Мелодична фігурація. Фактура і компонування акомпанементу	8	
8	Подвійна домінанта. Відхилення у тональності I ступеня споріднення	8	
9	Ладова альтерація. Модуляція	10	
10	Органні пункти. Мажоро-мінорні системи	6	
	Разом	70	

7. Теми лабораторних занять (навчальним планом не передбачені)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		стац.	заочн.
1	Тризвуки	4	
2	Секстакорди	4	
3	Квартсекстакорди	4	
4	Домінантсептакорд і його обернення	4	
5	Тризвуки і секстакорди побічних ступенів	4	
6	Септакорди і нонакорди побічних ступенів	6	
7	Мелодична фігурація. Фактура і компонування акомпанементу	6	
8	Подвійна домінанта. Відхилення у тональності I ступеня споріднення	6	
9	Ладова альтерація. Модуляція	6	
10	Органні пункти. Мажоро-мінорні системи	6	
	Разом	50	

9. Індивідуальні заняття (навчальним планом не передбачені)

10. Методи та технології навчання:

Наочний метод, практичні вправи, творчі завдання, опитування, розповідь, аналіз музичного матеріалу

11. Критерії та методи оцінювання результатів навчання:

В основу оцінювання знань студента покладені такі якісні характеристики: широта й глибина знань в обсязі навчальної програми; творче опанування теоретичного змісту курсу; обґрунтованість і аргументованість відповідей, точність визначень; самостійність і конструктивність мислення. Методами оцінювання є усне опитування, виконання завдань для самостійної роботи, виконання контрольних робіт.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється за такими рівнями і критеріями:

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень студента
А 90-100 балів ВІДМІННО	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності.</p> <p>Студент проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання.</p> <p>Студент спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення.</p> <p>Студент проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.</p>	ВИСОКИЙ

<p>В 82-89 балів ДОБРЕ</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні.</p> <p>Студент володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідній елемент комплексу знань та вмінь.</p> <p>Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.</p>	<p>ВИСОКИЙ</p>
<p>С 75-81 балів ДОБРЕ</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях.</p> <p>Студент усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком.</p> <p>Студент спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.</p>	<p>ДОСТАТНИЙ</p>
<p>Д 64-74 балів ЗАДОВІЛЬНО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність студентів є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.</p>	<p>ЗАДОВІЛЬНИЙ</p>
<p>Е 60-63 балів ЗАДОВІЛЬНО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.</p>	<p>НИЗЬКИЙ</p>
<p>Фх 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.</p>	<p>НЕЗАДОВІЛЬНИЙ</p>
<p>Ф 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.</p>	<p>НЕЗАДОВІЛЬНИЙ</p>

12. Розподіл балів, які отримують студенти

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																Підсумкова контроль (залк)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2									
Т1		Т2-3		Т4-5		Т6-7		Контрольна робота	Т8		Т9		Т10		Контрольна робота		
Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.		Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.			
5	2	5	2	5	2	5	2	15	4	4	5	2	5	2	15	20	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної дисципліни	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

1. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни
2. Аудіозаписи
3. Музичні інструменти
4. Нотний матеріал

14. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Барська З. Гармонічне сольфеджіо. На основі української музики. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2017. 80 с.
2. Вознюк. П. Т., Поляковська С. П. Гармонія. Навчально-методичний посібник із мелодіями для гармонізації. К. : Музична Україна, 2018. 144 с.
3. Завісько Н. З., Лемішко М. М. Гармонія. Вінниця : Нова Книга, Ч. 2 : Хроматика. 2016. 215 с. : ноти
4. Лемішко М.М. Гармонія. В 2-х частинах: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв . Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. 164с.
5. Лемішко М.М. Гармонія: навч. посіб. для вищ. навч. закл. культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації. Львів. держ. муз. акад. ім. М. В. Лисенка. Вид. 2-ге, допов. Вінниця : Нова книга, 2010. Ч. 1 : Діатоніка. 2010. 224 с. : ноти.
6. Нівельт О.А. Загальна теорія функціональності в гармонії: Навчальний посібник. Одеса : Друкарський Дім, 2007. 224 с.

7. Павлюченко С. Елементарна теорія музики : посібник для музичних шкіл та училищ / С. Павлюченко; [заг. ред. А. В. Лобанова та Н. С. Лобанової]. [Видання зі змінами]. К. : Музична Україна, 1997. 158, [2] с. : нот.

8. Потапова І. Підручник гармонії: Навчальний посібник для студентів музичних училищ. К, 2006. 40с.

9. Скуратовський Володимир. Задачі з гармонії. Частина І. Дніпропетровськ: Юрій Сердюк, 2010, 170 с.

10. Володимир. Задачі з гармонії. Частина ІІ. Дніпропетровськ: Юрій Сердюк, 2017. 146 с.

Допоміжна

1. Андросюк В. Гармонія у музичних прикладах. К., 1976.
2. Дубинін А. Гармонія. К., 1981.
3. Дубінець І. В. Гармонія (модульний курс): навч. посіб для студ. вищ. навч. закл. Бердян. держ. пед. ун-т, Ін-т психол.-пед. освіти та мистец., Каф. муз. виховання. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2012. 251 с.
4. Сисак Л. М. Практичні поради з вивчення гармонії: метод. рек. для вищ. навч. закл. культури і мистец. І-ІІ рівнів акредитації; Держ. метод. центр навч. закл. культури і мистец. України. Вид. 2-ге, переробл. та допов. Вінниця : Нова Книга, 2012. 87 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.lafamire.com>
2. <http://muzcreator.com>
3. <http://ru.wikipedia.org>
4. <http://www.7not.ua>
5. <https://studfile.net/preview/5460898/page:4>